

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
Національного авіаційного університету»

Відділення №3 Бізнес-комунікацій, туризму та права
Циклова комісія «Суспільно-юридичних дисциплін»

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної
роботи

_____ /Ніна ГРИШКО/

«29» серпня 2024р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчально-
методичної роботи

_____ /Альона ХЕБДА/

«29» серпня 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія та культура України»

Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Галузь знань: 06«Журналістика»

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	120 /4	32	32	-	56		-	Залік

КИЇВ
2024-2025 н.р.

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія та культура України» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Журналістика», навчальних планів підготовки за денною формою навчання здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
Викладач вищої категорії

Валентина ПИСАРЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії суспільно-юридичних дисциплін, протокол № 1 від «29» серпня 2024р.

Голова циклової комісії

Валентина ПИСАРЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від «29» 08. 2024 р.

Голова НМР

Альона ХЕБДА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	
1.2 Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	
1.3 Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисциплін.....	
1.4 Міждисциплінарні зв'язки.....	
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	
2.3.Календарно-тематичний план.....	
2.4.Перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи.....	
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ.....	
Методи навчання.....	
Рекомендована література (базова і допоміжна).....	
3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	
4.РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Історія та культура України» розроблена на основі «Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни», затвердженого наказом директора від 20.03.2024 № 30-од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни.

Дисципліна «Історія та культура України» вивчає сучасне та минуле українського народу, особливості його розвитку. Курс є інтегрованим, у ньому подієва історія є соціально-політичним тлом, яке допомагає розтлумачити культурний поступ відповідно до вимог часу. У теоретичному матеріалі, завданнях до практичних і для самостійних занять хронологічно висвітлені головні етапи становлення вітчизняної культури у різних її виявах: літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі, музиці, освіті тощо.

Вивчення цієї дисципліни має на меті формування в майбутніх фахівців розуміння взаємозв'язку між подіями національної історії та явищами культури, розвиток навичок системного розгляду особливостей історико-культурних процесів, що відбувалися на українських землях від найдавніших часів до сьогодення.

Метою викладання навчальної дисципліни є: опанування здобувачами суті історичних процесів, що відбувалися в Україні від найдавніших часів до сьогодення, усвідомлення їх об'єктивного характеру, взаємозв'язку та взаємозалежності основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, аналіз історичної специфіки української національної культурної традиції.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування системних знань про українську культуру;
- дослідження основних тенденцій, закономірностей й особливостей розвитку національної культури;
- розкриття своєрідності знакової системи української культури;
- опанування основними культурологічними поняттями та категоріями;
- вироблення у студентів навичок самостійного мислення та вміння давати власну, обґрунтовану оцінку культурним явищам.

1.2.Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

РН01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН02. Знати та дотримуватися основних положень законодавства у сфері інформаційної діяльності та комунікацій.

РН06. Уміти виявляти закономірності у функціонуванні засобів масової комунікації різних видів.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина України

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку інформаційної діяльності та комунікацій, їхнього місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність застосовувати нормативно-правові акти у сфері інформаційної діяльності та комунікацій, дотримуватися вимог чинних стандартів у процесі створення, виготовлення та поширення журналістських матеріалів, рекламної та видавничої продукції.

СК05. Здатність усвідомлювати специфіку інформаційного, аналітичного й художньо - публіцистичного відображення реальної дійсності в журналістських матеріалах різних жанрів.

СК13. Здатність аналізувати стан розвитку сучасного інформаційного простору, а також видавничої справи та книговидавничого ринку.

1.4.Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство», «Українська література», «Географія», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Політологія», «Філософія», «Соціологія».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 навчальних модулів, а саме:

навчального модуля № 1 «Стародавня та середньовічна історія та культура України»

- навчального модуля № 2 «Україна в добу новітньої історії та культури», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Стародавня та середньовічна історія та культура України»

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Історія та культура України».

Основні концепції історії та культури в ретроспективі, сучасні підходи. Взаємозв'язок культури, природи та цивілізації в історичному контексті. Культура як цілісний компонент: її функції, структура та типологія. Джерела вивчення та чинники становлення української історії та культури. Періодизація та принципи вивчення історії та культури України

Тема 2. Витоки української історії та культури (IV тис. до н. е. — IX ст.)

Етапи історично-культурних процесів в Україні та їх характеристика. Поява людини на території України та первісні археологічні культури.

Трипільська культура та її здобутки. Діалог культур на праукраїнських землях.

Історично-культурний полілог кіммерійців, скіфів та сарматів. Антична культура полісів Північного Причорномор'я. Слов'янська доба в культурі українських земель.

Тема 3. Доба Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX–XIV ст.)

Виникнення та розвиток ранньофеодальної держави східних слов'ян — Київської Русі. Вплив християнства на розвиток давньої культури. Культура Київської Русі як синтез автохтонного язичництва та візантійського християнства. Мова, писемність, освіта, наукові знання та література. Містобудування й архітектура. Скульптура, живопис та декоративно-ужиткове мистецтво. Музичне мистецтво. Культурні здобутки Галицько-Волинської держави.

Тема 4. Українські землі у складі іноземних держав. Українська культура Литовсько-польської доби(друга половина XIV — перша половина XVII ст.)

Суспільно-політичні та історичні умови в Україні XIV–XVI ст. Українська духовна культура в період Відродження та Реформації

XIV–XVI ст. як складова загальноєвропейських культурних процесів. Розвиток освіти. Українські гуманісти. Діяльність братств та культурно-освітніх осередків. Полемічна література. Книгодрукування. Острозька Біблія. Архітектура та образотворче мистецтво. Музична культура України періоду Відродження. Феномен козацької культури.

Тема 5. Українське козацтво та культура українського Барокко (XVII—XVIII ст.)

Суспільно-політична ситуація в Україні у XVII–XVIII ст. Ідейні та естетичні засади бароко. Своєрідність формування українського бароко. Розвиток освіти та науки. «Золота доба» Києво-Могилянської академії. Література, усна народна творчість і театр епохи бароко. Музика епохи бароко. Бароко в архітектурі та живописі України.

Тема 6. Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII — середини XIX ст.

Соціально-політичні та історичні обставини розвитку України на межі XVII–XIX ст. Розвиток освіти та науки. Процес становлення національної свідомості. Тарас Шевченко. Діяльність «Руської трійці».

Культурні аспекти діяльності Кирило-Мефодіївського братства.

Доба Просвітництва та світоглядні засади українського романтизму.

Класицизм у мистецтві, архітектурі, літературі, театрі.

Модуль № 2 «Україна в добу новітньої історії та сучасність»

Тема 7. Україна та українці на шляху національного відродження (друга половина XIX)

Утвердження національної ідеї в українській культурі.

Формування українських наукових студій та культурно-просвітницька діяльність громад. Філософсько-естетичні засади українського модернізму. Розмаїття стилізових течій та напрямів у літературі, мистецтві, архітектурі. Феномен українського театру. Українська модерна драма.

Тема 8. Нові тенденції в соціально-політичному та культурному житті України на початку XX ст.

Соціально-економічний і політичний розвиток України на початку ХХ ст. Російський революційний рух в Україні. Українські політичні партії. Революційні події 1905-1907 рр. Українці у першій світовій війні.

Більшовицький переворот і Українська Центральна Рада її внутрішня і зовнішня політика. ЗУНР. Жовтнева революція. Проголошення Української Народної Республіки і радянської влади в Україні. Гетьманщина її внутрішня і зовнішня політика. Директорія . Громадянська війна та іноземна інтервенція.

Розвиток освіти та наукових знань в Україні. Заснування університету в Одесі. Розвиток культури за часів Української національно-демократичної революції (1917–1921). Закладення зasad національної середньої та вищої освіти. Створення Української академії наук (УАН). В.Вернадський.

Тема 9. Україна у політичному просторі тоталітаризму та посттоталітаризму (20–80-і рр. ХХ ст.)

Політика українізації: завдання та наслідки. Розвиток освіти. Український культурний ренесанс та особливості розвитку літературного процесу. Літературні угруповання «Гарт», «Плуг», «Ланка», «Молодняк», ВАПЛІТЕ: завдання та досягнення. Літературна дискусія 1925–1928 рр. Наступ тоталітаризму на українську культуру. «Розстріляне відродження». Досягнення української академічної науки. Український кінематограф. Шістдесятництво як суспільно-політичний, філософсько-ідеологічний, літературно-мистецький і науковий феномен.

Тема 10. Історико-культурні процеси в Україні в умовах незалежності (90-і рр. ХХ — початок ХХІ ст.)

Національний простір після проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.: особливості державотворення, політичний розвиток. Проблеми, традиції, перспективи. Розвиток українського мистецтва у постмодерну добу: література,

образотворче мистецтво, кіно, театр, музика, муゼйна справа та ін. Українська церква. Нове осмислення української традиції й європейського культурного простору у літературі, науці, ЗМІ, політиці.

2.3. Календарно-тематичний план

№ пор	Назва розділів, теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	CPC
1	2	3	4	5	6

Модуль №1 «Стародавня та середньовічна історія та культура України»

			IV семестр			
			11	4	2	5
1.1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Історія та культура України».					
1.2	Тема 2. Витоки української історії та культури (IV тис. до н. е. — IX ст.)	11	2	4	5	
1.3	Тема 3. Доба Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX—XIV ст.)	11	4	2	5	
1.4	Тема 4. Українські землі у складі іноземних держав. Українська культура Литовсько-польської доби (друга половина XIV — перша половина XVII ст.)	11	2	4	5	
1.5	Тема 5. Українське козацтво та культура українського Барокко (XVII—XVIII ст.)	9	2	2	5	
1.6	Тема 6. Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII — середини XIX ст.	6	2	1	3	
1.7.	Модульна контрольна робота №1	1		1		
Усього за модулем №1		60	16	16	28	

Модуль №2 «Україна в добу новітньої історії та сучасність»

			IV семестр			
			12	2	4	6
2.1	Тема 7. Україна та українці на шляху національного відродження (друга половина XIX)					
2.2	Тема 8. Нові тенденції в соціально-політичному та культурному житті України на початку ХХ ст.	12	4	2	6	
2.3	Тема 9. Україна у політичному просторі тоталітаризму та посттоталітаризму (20–80-і рр. ХХ ст.)	12	2	4	6	
2.4	Тема 9. Україна у політичному просторі тоталітаризму та посттоталітаризму (20–80-і рр. ХХ ст.)	12	4	2	6	

2.5	Тема 10. Історико-культурні процеси в Україні в умовах незалежності(90-і рр. ХХ — початок ХХІ ст.)	11	4	3	4
2.6	Модульна контрольна робота №2	1		1	
	Усього за модулем №2	60	16	16	28

2.4. Перелік питань для підготовки до заліку або підсумкової контрольної роботи

1. Історія української культури як наукова та навчальна дисципліна: мета, предмет, завдання, понятійний апарат і методологічні основи курсу, його місце в системі освіти гуманітарних дисциплін.
2. Культура і цивілізація.
3. Археологічна періодизація дописемної історії.
4. Поняття археологічної культури.
5. Поняття світової та національної культури.
6. Поняття «етносу» та «культурної ідентифікації».
7. Трипільська культура (V –III тис. до н.е.).
8. Археологічні дослідження, матеріальна культура Трипілля та реконструкція способу життя.
9. Кіммерійці, скіфи, сармати.
10. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
11. Етногенез слов'ян.
12. Передумови утворення східнослов'янської держави та теорії її походження.
13. Початки держави східних слов'ян. Розвиток культури східних слов'ян, дохристиянський період.
14. Князь Володимир та процес прийняття християнства.
15. Розквіт культури Київської Русі.
16. Церкви і монастири як осередки культурного життя Київської Русі.
17. Київська Свято-Успенська Печерська Лавра.
18. Виникнення писемності, розвиток освіти та науки Київської Русі.
19. Досягнення культури за Ярослава Мудрого.
20. Особливості музично-видовищного мистецтва Київської Русі.
21. Галицько-Волинська держава загальна характеристика.
22. Розвиток сільського господарства Галицько-Волинської держави.
23. Фортифікаційна і будівельна діяльність Галицько-Волинської держави.
24. Роль Данила Галицького в культурному піднесенні князівства.
25. Галицько-Волинський літопис.
26. Кам'яна сакральна архітектура Чернігова і Новгород-Сіверського в період Галицько-Волинського князівства.
27. Експансія Великого князівства Литовського та Польського королівства на українські землі.
27. Кревська унія 1385 р.
28. Укладення Люблінської унії.

29. Утворення Речі Посполитої.
30. Політичне та соціально-економічне становище українських земель у складі Речі Посполитої (ІІ половина XVI ст. – І половина XVII ст.).
31. Виникнення друкарства, роль Івана Федорова у становленні українського друкарства. Книжкове мистецтво.
32. Києво-Могилянська академія. Досягнення української освіти.
33. Зародження українського козацтва, його суспільно-політична та військова організація.
34. Селянсько-козацькі повстання в Україні кінця XVI ст. – І третини XVII ст.
35. Чинники, сутність і прояви національно-культурного піднесення в Україні наприкінці XVI – у перших десятиліттях XVII ст.
36. Національно-визвольна боротьба під проводом Б.Хмельницького.
37. Козацькі літописи та історичні хроніки.
38. Козацький побут, народна картина «Козак Мамай».
39. Стиль бароко в українській культурі: основні регіони, характерні особливості.
40. Стиль українського, козацького бароко – золотий вік українського мистецтва.
42. Іван Мазепа як меценат.
43. Мурована та дерев'яна архітектура: типи храмів, видатні пам'ятки, визначні архітектори в період козацтва.
44. Барокова література та «шкільна драма».
45. Історичні пісні та думи в період козацтва.
46. Розквіт гравюри, іконопису, портретного живопису (парсуни) в період козацької доби.
48. Філософська думка: Григорій Сковорода.
49. Художні школи Києво-Печерської лаври.
50. Останній спалах українського бароко (рококо) в часи гетьмана Кирила Rozumovskogo. Палац у Батурині.
51. Історико-культурний розвиток на українських землях кінця XVIII – середини XIX ст.
52. Революційні події в Європі та їх вплив в Україні в період кінець XVIII – середина XIX ст.
53. Суспільно-політична ситуація на українських землях після розподілу Польщі кінець XVIII – середини XIX ст.
54. Російська імперська присутність в Україні кінця XVIII – середини XIX ст.
55. Обмеження автономії України в період кінця XVIII – середини XIX ст.
56. Ліквідація Запорозької Січі та Гетьманщини.
57. Приєднання Південної і Правобережної України до українських земель у складі Російської імперії.
58. Особливості розвитку Слобідської України кінця XVIII – середини XIX ст.
59. Скасування чинності кріпосного права, судова реформа, розвиток

промисловості.

60. Західноукраїнські землі під владою Австрії (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).

61. Економічна та політична експансія Польщі, Румунії, Угорщини на українських землях кінця XVIII – середини XIX ст.

62. Становлення української етнографічної науки (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).

63. Формування системи освіти. Розвиток наукових знань. (кінець XVIII – перша половина XIX ст.)

64. Заснування університетів у Харкові (1804) та Києві (1834).

65. Розвиток скульптури, живопису (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).

66. Український романтизм.

67. Початки українського професійного театру (кінець XVIII – перша половина XIX ст.).

68. Архітектурне мистецтво України (кінець XVIII – перша половина XIX ст.): класицизм, ампір, псевдовізантійський стиль.

69. Просвітницька та культурно-популяризаторська діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

70. Місце Т. Шевченка в українській культурі. Роль П. Куліша, Марка Вовчка у розвитку української культури.

71. Україна та українці на шляху національного відродження (сер. XIX – перше двадцятиріччя ХХ ст.).

72. Соціально-економічний і політичний розвиток України на початку ХХ ст.

73. Російський революційний рух в Україні. Українські політичні партії.

74. Революційні події 1905-1907 рр.

75. Українці у першій світовій війні.

76. Більшовицький переворот і Українська Центральна Рада її внутрішня і зовнішня політика. ЗУНР.

77. Жовтнева революція.

78. Проголошення Української Народної Республіки і радянської влади в Україні.

79. Гетьманщина її внутрішня і зовнішня політика.

80. Директорія. Громадянська війна та іноземна інтервенція.

81. Розвиток освіти та наукових знань в Україні (сер. XIX – перше двадцятиріччя ХХ ст.).

82. Заснування університету в Одесі (сер. XIX – перше двадцятиріччя ХХ ст.).

83. Розвиток культури за часів Української національно-демократичної революції (1917–1921).

84. Закладення зasad національної середньої та вищої освіти (сер. XIX – перше двадцятиріччя ХХ ст.).

85. Створення Української академії наук (УАН). В. Вернадський.

86. Україна у політичному просторі тоталітаризму і посттоталітаризму (20-80 рр. ХХ ст.).

87. Воєнний комунізм і НЕП.
88. Входження в СРСР.
89. Сталінізм. Політика українізації, її завдання та риси.
90. Індустріалізація в Україні в 1930-ті рр.
91. Насильницька колективізація сільського господарства в Україні.
92. Голодомор 1932-1933 рр.
93. Руйнування церкви (20-80 рр. ХХ ст.).
94. Політика Польщі щодо українців (20-80 рр. ХХ ст.) .
95. Україна у Другій світовій війні.
96. Німецький окупаційний режим.
- 97.Рух Опору на окупованій території. Діяльність ОУН-УПА.
- 98.Україна на шляху мирного будівництва (друга половина 1940-х – початок 50-х рр.).
- 99.Реформи 1960-х рр. Відлига. Десталінізація.
- 100.Наростання кризових явищ (70-ті – перша половина 80-х рр.). Україна на шляху до незалежності.
- 101.Культурне будівництво в радянській Україні 20-30-х років.
- 102.Ліквідація у 1920-х роках неписьменності населення, Створення системи освіти.
- 103.Запровадження з 1932 р. трьох типів шкіл: початкової, неповної середньої, середньої. Розвиток вищої освіти. Заснування Київського авіаційного інституту.
- 104.Український культурний ренесанс.
- 105.Наступ тоталітаризму на українську культуру.
- 106.«Розстріляне відродження».
- 107.Український культурний процес в еміграції.
- 108.Тоталітарне панування соціалістичного реалізму в культурі радянської України 30-х – середини 50-х років.
- 109.Зародження українського радянського кінематографу. Центри кіновиробництва. Творчість О.Довженка – переломний етап у розвитку кіномистецтва та його “поетичне” кіно: “Звенигора”, “Арсенал”, “Земля”.
110. Розвиток музичного мистецтва. Образотворче мистецтво. Модернізм в українському мистецтві. Культурне життя в радянській Україні в роки Другої світової війни та в повоєнний час. Диктат ідеології.
111. Еміграційна українська культура. Організація МУР.
- 112.Історико-культурні дискурси II половини ХХ ст. Розвиток кіномистецтва. “Тіні забутих предків” С.Параджанова.
- 113.Модернізація української культури за межами України.
- 114.Розвиток музичного та танцювального мистецтва.. Перший фестиваль “Червона рута” (1989).
- 115.Вагомий внесок у розвиток української культури академічного народного хору ім. Г. Вербовки, державної заслуженої академічної капели “Думка”, державного заслуженого ансамблю танцю УРСР ім. П. Вірського, Київського камерного хору.

116.Закон УРСР “Про мови в Українській РСР” (1989). Роль Спілки письменників України та її центрального органу – газети “Літературна Україна” в розвитку української культури, ліквідації “білих плям історії”. Зрушення в історичній науці.

117.Історико-культурні процеси в Україні в умовах незалежності (90-ті рр. ХХ – поч. ХХІ ст.)

118.Україна в період перебудови (1985 – серпень 1991 рр.). Політичний розвиток України.

119.Проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.). Особливості державотворення.

120.Соціально-економічний і політичний розвиток країни в умовах незалежності.

121.Формування правової основи у сфері культури та освіти: Закон України “Про освіту” (1991), державна національна програма “Освіта” “Україна ХХІ століття” (1993), Закон України “Про загальну середню освіту” (1993), Закон України про вищу освіту (2002), Ухвала Верховною Радою “Основ законодавства про культуру” (1992), Закон України «Про музеї та музейну справу» (1995), Закон України «Про охорону культурної спадщини» (2000). Загальна характеристика.

122.Становлення та розвиток системи середньої, вищої та спеціальної освіти в Україні.

123.Відкриття вищих навчальних закладів недержавної форми власності.

124.Відновлення діяльності Києво-Могилянської академії (1992).

125.Розвиток НАУ на сучасному етапі.

126.Досягнення у галузі науки і техніки.

127.Сучасні моделі розвитку вітчизняної науки у цифровому середовищі.

128.Діяльність НАН України.

3.НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Наприклад, семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомагати формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки і висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

3.2.Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Історія:Україна і світ. Інтегрований курс, (рівень стандарту) підручник для 10

- класу закладів загальної середньої освіти Мудрий М.М.,О.Г.Аркуша.-К.2019.
- 3.2.2. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, (рівень стандарту) підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Мудрий М.М.,О.Г.Аркуша.-К.2019.
- 3.2.3. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Гісем О.В. Харків 2018.
- 3.2.4. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, (рівень стандарту) підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Гісем О.В. Харків 2018.
- 3.2.5. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Власов В. С., Кульчицький С. В., 2018 р.
- 3.2.6. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Бурнайко І.О., Хлібовська Г.М., Крижановська М.Є, Наумчук О. В., 2019 р.
- 3.2.7. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Сорочинська Н. М., Гісем О. О. , 2019 р.
- 3.2.8. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Гісем О. В., Мартинюк О. О., 2019 р.
- 3.2.9. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. - К: Центр учебової літератури, 2019. - 535 с.
- 3.2.10. Історія України: Посібник / за загальною ред. Г. Д. Темка, Л. С. Тупчієнка. - К.: Вид. центр "Академія", 2019. - 480 с
- 3.2.11. Історія України: навчально-методичний посібник для семінарських занять / В. М. Литвин, А. Г. Слюсаренко, В. Ф. Колесник та ін.; за ред. В. М Литвина. - К: Знання - Прес, 2018. - 460 с.

Допоміжна література

- 3.2.12. Аркас М.М. Історія України. - К.: Знання, 2019.
- 3.2.13. Борисенко В.И. Курс української історії. - К.: Либідь, 2017.
- 3.2.14. Власов В.С., Пометун О.І. Збірник тренувальних тестів з історії України. -К.: Знання, 2020.
- 3.2.15. Грушевський М.С. Історія України-Руси в 11 т. К.: 1991-1998.
- 3.2.16. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України - К.: 2018.
- 3.2.17. Гетьмані України. Історичні портрети. - К.: Либідь, 2020.
- 3.2.18. Горобець В. Український Гетьманат та російська дипломатія до і після Переяслава. - К.: Вища освіти, 2019.
- 3.2.19. Довідник з історії України / За заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. - К. Кондор,2018.
- 3.2.20. Жуковський А. Субтельний О. Нарис Історії України. - Л.: Либідь, 2019.
- 3.2.21. Залізняк Л. Нариси стародавньої історії України. - К.: Кондор, 2018.
- 3.2.22. Історія України .// під редакцією В.А.Смолія - К.: Альтернатива, 2019
- 3.2.23. Лановик В.Д. Лазаревич М.В. Історія України. - К.: Знання - Преса, 2019.
- 3.2.24. Малий словник історії України.- К.:Либідь, 2020.
- 3.2.25. Субтельний О. Україна: Історія. - К.: Либідь, 2018.

3.3.Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1.<http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України
- 3.3.2.<http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
- 3.3.3.<http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
- 3.3.4.<http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
- 3.3.5.<http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ
- 3.3.6.<http://k-ua.net/> – сайт «Культура України»
- 3.3.7.http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека
- 3.3.8.<http://history.franko.lviv.ua/> – історія України
- 3.3.9.<http://litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm> – Грушевський М. Історія України-Руси.
- 3.3.10.<http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe> - Енциклопедія історії України.
- 3.3.11.<http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe> - Звід пам'яток історії та культури України: Енциклопедичне видання: У 28 т.
- 3.3.12.<http://izbornyk.org.ua/> - Ізборник: Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації.
- 3.3.13.<http://histua.com/knigi/narisi-z-istorii-ukraini> - Культура та мистецтво України.
- 3.3.14.<http://history.org.ua/uk> - Сайт Інституту історії України.
- 3.3.15.<http://www.ipiend.gov.ua> - Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України.

4.РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
№ IV семестр			
Модуль № 1 «Стародавня та середньовічна історія та культура України»		Модуль № 2 «Україна в добу новітньої історії та сучасність»	
Види навчальної роботи		Види навчальної роботи	

Семінари	10 балів	Семінари	10 балів
Лекції	10 балів	Лекції	10 балів
Самостійна робота	10 балів	Самостійна робота	10 балів
Тестові завдання	10 балів	Тестові завдання	10 балів
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>24 бали</i>	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	<i>24 бали</i>
Самостійна робота		Самостійна робота	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10 балів	Виконання модульної контрольної роботи №2	10 балів
Усього за модулем №1	50 балів	Усього за модулем №2	50 балів
Усього за модулями №1, №2			100
Усього за дисципліною			100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

**Критерії оцінювання
та відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
82-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-

				трьома незначими помилками.
75-81		C		«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено максимальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначими помилками або однією-двоюма значими помилками
67-74	Задовільно	D		«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не містять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з основним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних знань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значими помилками
60-66		E		«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно	FX		«Незадовільно» (з можливістю повторного складання) – теоретичний зміст курсу освоєний частково, теоретичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань, не виконано, або якість їхнього виконання, оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-34		F		«Незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом) – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки